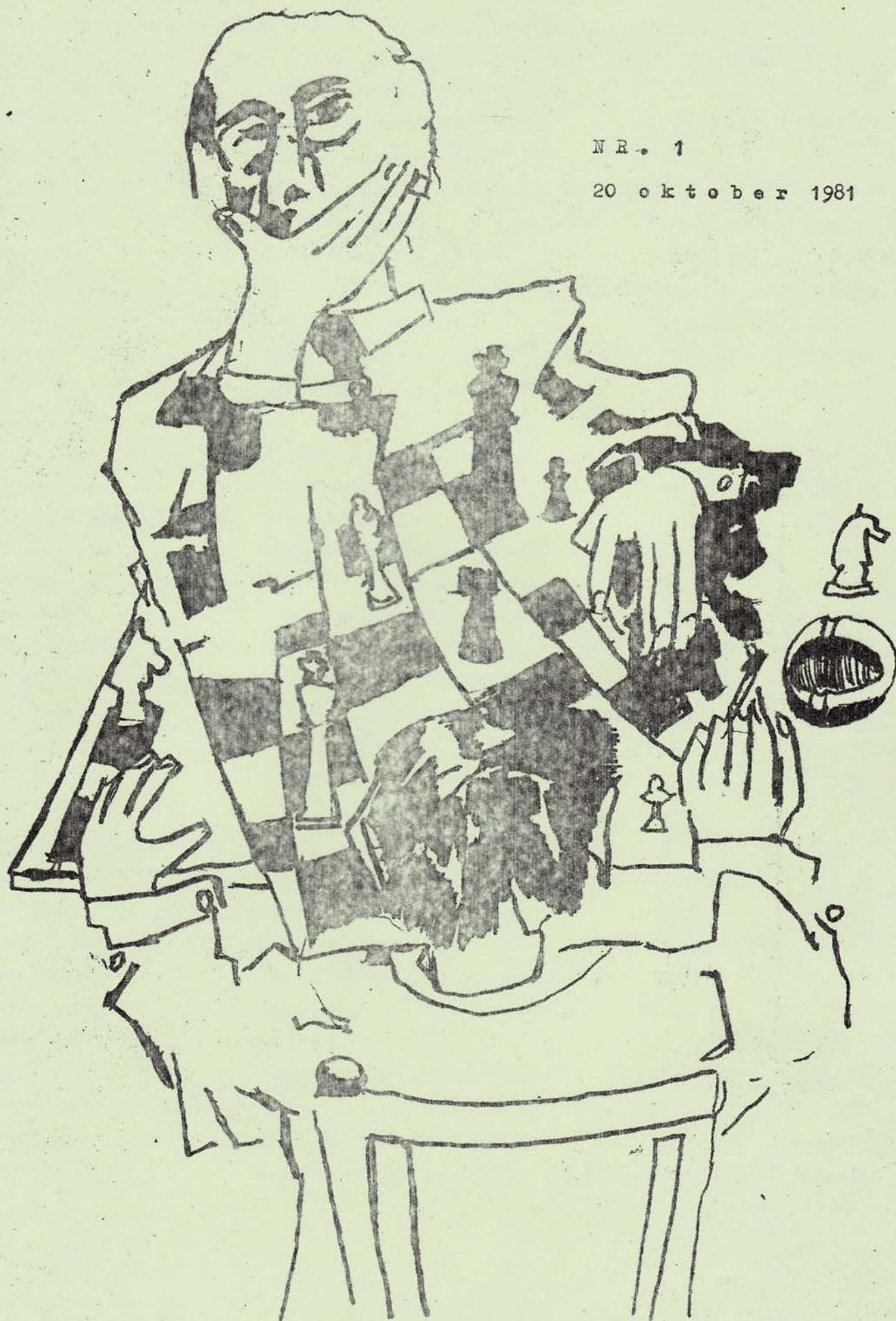

DE SCHAKELING

NR. 1

20 oktober 1981

U.S. AFDELING SCHAKEN

LEDENLIJST en teamindeling; probeer svp geremde dagen vrij te houden !

US 1 Speeldagen : 10 okt, 7 nov, 12 dec, 9 jan, 6 feb, 6 mrt, 3 apr, 8 mei.

Jurgen Stigter	Cannenburg 47	1081 gw	423209
Wiet Bouma (wl. intern)	Jacob van Lennepkade 255'''	1054 zs	833316 of 5223079
Gerard Rill	Albert Onypstraat 18	1072 ct	710416
Rob v/d Kamp	Domselaerstraat 39 hs	1093 jn	918750
Tom Turk	Lindenstraat 22	1015 kx	252851
Henk Simon	Bijltjespad 56, kr 7	1018 kj	239379
Paul v/d Werve	Rode Kruislaan 1035, kr 14, Diemen	1111 zx	906403
Guus Kamps	R P Geerligsstraat 4''	1063 xz	119532
René in 't Veld	Grote Wittenburgerstraat 163, kr 37	1018 lb	231896
Jeroen Auener	Da Costakade 196 a	1053 xh	830743

US 2 Speeldagen : 6 okt, 3 nov, 30 nov, 12 jan, 9 feb, 9 mrt, 19 apr.

Albert Delfos	Prinseneiland 91''	1013 lm	230490
Anton Dekkers	Binnenkant 22	1011 bh	264022
Bart Smislaert	Westermarkt 50, kr 43	1016 dl	266729
Jan Turk	Thobias Asserlaan 235	1111 jx	905019
Hans Hoek	J M Kemperstraat 11''	1051 tg	826922
Jeroen Groot	Soembawastraat 50 hs	1095 xc	-
Peter Ritmeester	Meer en Vaart 514, kr 7	1068 lh	195930
Coen Meekers	Johannes Vermeerplein 18	1071 dv	795790
Jaap Deinema	Bilderdijskade 632	1053 vv	120838
Eric Thunnissen	Eerste Jan v/d Heydenstraat 122''	1072 vc	737233

US 3 Speeldagen : 22 okt, 17 nov, 15 dec, 26 jan, 23 feb, 30 mrt, 11 mei.

Martin Verbeet	Tweede Oosterparkstraat 239''	1092 bm	927677
Eric Hubert	Weesperstraat 15, kr 14	1018 dn	230661
Rob van Gompel (wl.ext.)	H Cleyndertweg 33/3	1025 dg	363983
Jaap v/d Veen	Rode Kruislaan 927, Diemen	1111 zv	905247
Pieter Schermers	Kerkstraat 453'''	1017 hz	hs 223154 kt 293976
Laurie Hendrickx	Bilderdijskade 93'''	1053 vl	122354
Arie Jongejan	Jacob van Lennepkade 233'''	1054 zr	189432
Markus Makkellie (tl.1 ^e)	H Cleyndertweg 849	1025 ee	362236
Ad Ridder	Nicolaas Maesstraat 33''	1071 pm	769728
Thijs Wenniger	v/d Hoopstraat 71''	1051 vc	868221

US 4 Speeldagen : 13 okt, 10 nov, 10 dec, 19 jan, 16 feb, 23 mrt, 6 mei.

Willem Blankert	J M Kemperstraat 43 a'	1051 tj	841452
Kees Bakker (voorzitter)	von Zesenstraat 26'''	1093 az	934430
			kt 023-319530-147
Fons Groot	Churchilllaan 5''	1078 db	-
Jaap Vinken	Uilenstede 59, kr 14 Amstelveen	1183 ab	456915
Maurice Teheux (secr.)	van Houweningenstraat 77 hs	1052 th	867397
Kees Duin	Balistraat 34''	1091 cl	940932
Johan Maarleveld	van Ostadestraat 131	1072 sw	-
Sander Meima	Wouwermanstraat 39	1071 lw	714736
Harry Heemskerk	Leidsegracht 60 a	1016 cp	233989
Thomas Foti	Grunder 190	1103 hs	-

US 5 Speeldagen : 20 okt, 17 nov, 15 dec, 25 jan, 23 feb, 1 apr (?!), 11 mei.

Clemens Polfliet	Herenstraat 18 ''	1015 cb	
	telefoon, op woensdag na 21u30,	847420	of bericht door- geven
Peter Beugel	Meteorenweg 200	1033 hj	319237
Agile Puyker (penningm.)	Batavierenplantsoen 43, Haarlem	2025 cj	023-383875
John Dejevij	Christiaan de Wittstraat 41 hs	1091 nh	942422
Arno Lager	Rijnstraat 225'''	1079 hv	441619
Wouter Tieleman	Kanaalstraat 51'	1054 xa	188667
Onno Raijmakers	Frans Halsstraat 48'''	1072 bt	769409
Wilfred Bötger	Ik weet het niet		

Reserves / Interne leden / Overig

Johan Berkenbosch	Osdorperweg 730	1067 ta	-
Frans Vos	Jacob van Lennepstraat 164'	1053 jv	851533
Evert Makkellie	H Cleyndertweg 295	1025 dn	272007
Frans de Rijk	Transvaalstraat 13	1092 ha	931087
Hans Pollee (ook wl.int.)	Lohengrinstraat 19, Amstelveen	1183 rc	
Frank van Kolfschoten	Korte Leidsedwardsstraat 167	1017 ra	234590
Fokke de Jong	Rode Kruislaan 1013, Diemen	1111 zx	-
Matthijs Ramsijn	Oude Schans 29 b, kr 44	1011 kt	228363
Abdul Adeel	Echtenstein 207	1103 aa	953386
Sjoerd Bakels	Da Costastraat 49'''	1053 zd	126656

Rindstanden externe competitie 1980-1981

US 1

1 Amstelveen 1	15 (60)
2 Nieuwendam 1	12 (50 $\frac{1}{2}$)
3 <u>US 1</u>	12 (48)
4 VHS 2	9 (45 $\frac{1}{2}$)
5 Het Witte prd 2	8 (46)
6 Els./VAS 3	8 (42 $\frac{1}{2}$)
7 Pat Mat 1	8 (41)
8 Memo 2	7 (41)
Amstelveen 2	7 (41)
10 den Haag 2	4 (35 $\frac{1}{2}$)

US 2

1 Amstelveen 4	11 (42 $\frac{1}{2}$)
2 DOS 1	10 (45 $\frac{1}{2}$)
3 de Amstel 1	10 (42)
4 <u>US 2</u>	8 (35 $\frac{1}{2}$)
5 Maccabi 1	7 (34)
6 de Raadsheer 1	6 (33 $\frac{1}{2}$)
7 Weesp 2	2 (24)
8 Memo 4	2 (23)

US 3

1 DCG 1	12 (43 $\frac{1}{2}$)
2 ENPS/HWP 1	10 (40 $\frac{1}{2}$)
3 <u>US 3</u>	9 (37)
4 de Amstel 2	9 (35 $\frac{1}{2}$)
5 Oosten Toren 1	6 (33 $\frac{1}{2}$)
6 Tal 4	5 (31 $\frac{1}{2}$)
7 Memo 5	3 (28 $\frac{1}{2}$)
8 de Pion 2	2 (30)

Gerard Rill	3 uit 9
Wiet Bouma	5 $\frac{1}{2}$ uit 8
Tom Turk	3 $\frac{1}{2}$ uit 9
Guus Kamps	4 uit 9
Han Gieske	3 uit 8
Henk Simon	4 $\frac{1}{2}$ uit 8
Paul v/d Werve	5 $\frac{1}{2}$ uit 8
Anton Dekkers	3 $\frac{1}{2}$ uit 7
<u>Rob v/d Kamp</u>	6 $\frac{1}{2}$ uit 9
Albert Delfos	5 uit 9
Jurgen Stigter	3 uit 3
Adrie de Jong	0 uit 1
Jeroen Auener	1 uit 1
Frank de Hoog	0 uit 1

Jurgen Stigter	3 $\frac{1}{2}$ uit 7
Jeroen Auener	3 uit 4
Adrie de Jong	2 $\frac{1}{2}$ uit 6
<u>Hans Heek</u>	3 $\frac{1}{2}$ uit 5
Martin Verbeet	2 uit 5
Bart Smissaert	2 $\frac{1}{2}$ uit 4
Jaap v/d Veen	2 $\frac{1}{2}$ uit 6
Eric Thunnissen	3 uit 6
Laurie Hendrickx	3 $\frac{1}{2}$ uit 6
Peter Ritmeester	1 $\frac{1}{2}$ uit 5
Arie Jongejan	1 $\frac{1}{2}$ uit 3
Rob van Gompel	2 $\frac{1}{2}$ uit 3
Jaap Deinema	3 uit 3
Pieter Schermers	1 $\frac{1}{2}$ uit 2
Kees Bakker	0 uit 1
Paul van Os	1 $\frac{1}{2}$ uit 2
Eric Hubert	0 uit 1

Arie Jongejan	2 uit 5
Rob van Gompel	4 uit 7
<u>Pieter Schermers</u>	6 uit 7
Jaap Deinema	2 $\frac{1}{2}$ uit 6
Kees Bakker	3 $\frac{1}{2}$ uit 5
Paul van Oyen	2 uit 5
Paul van Os	3 $\frac{1}{2}$ uit 7
Ad Ridder	2 $\frac{1}{2}$ uit 6
Peter Roest	1 $\frac{1}{2}$ uit 5
Agile Puyker	0 uit 0
Johan Berkenbosch	2 uit 2
Fons Groot	1 uit 2
Kees Duin	1 $\frac{1}{2}$ uit 3
Thijs Wenniger	2 uit 3
Jaap Vinken	0 uit 1
Markus Makkellie	2 uit 2
Maurice Teheux	0 uit 2
Johan Maarleveld	0 uit 1
Frans Vos	1 uit 1

Vervolg externe resultaten

US 4

1 Landsmeer 3	9 (29)
2 ASSV 1	9 (28)
3 US 4	7 (30 $\frac{1}{2}$)
4 Amstelveen 9	6 (24 $\frac{1}{2}$)
5 PCB 4	6 (2)
6 PCW 4	3 (20 $\frac{1}{2}$)
7 ABN 1	0 (11 $\frac{1}{2}$)

Necreba 2 trok zich terug

Kees Duin	0 uit 3
Agile Puyker	1 uit 5
Johan Berkenbosch	2 uit 5
Markus Makkellie	3 uit 6
<u>Thijs Wenniger</u>	5 uit 6
Frans de Rijk	1 uit 2
Johan Maarleveld	1 uit 3
Maurice Teheux	4 uit 5
Peter Beugel	1 uit 1
Eric Hubert	2 uit 2
Evert Makkellie	1 uit 2
Feiko Zwerver	2 uit 2
Jaap Vinken	1 uit 2
Willem Veder	1 uit 1
Fons Groot	0 uit 1
Frans Vos	1 uit 1

1 US 5 12 (35)

2 TOZ 2	11 (36 $\frac{1}{2}$)
3 Es '80 1	11 (35)
4 Necreba 3	8 (30)
5 PCB 3	6 (23)
6 DCG 3	4 (27)
7 FSCRB 2	4 (21)
8 KLM/Pegasus 3	0 (16 $\frac{1}{2}$)

Peter Beugel	2 uit 7
Fons Groot	6 uit 7
Evert Makkellie	1 $\frac{1}{2}$ uit 6
Eddy Bay	3 uit 5
Eric Hubert	6 $\frac{1}{2}$ uit 7
Willem Veder	1 uit 2
<u>Jaap Vinken</u>	6 uit 6
Coen Meekers	2 uit 3
Feiko Zwerver	1 uit 3
Clemens Polfliet	3 $\frac{1}{2}$ uit 4
Marcel Bruseker	1 uit 2
Rob Koelman	1 uit 1
Arno Lagewij	0 uit 1
Willem Blankert	$\frac{1}{2}$ uit 1

Het Beker-viertal won de SGA-cup !!!

Gerard Rill	3 $\frac{1}{2}$ uit 5
Wiet Bouma	4 uit 5
Tom Turk	2 $\frac{1}{2}$ uit 4
Henk Simon	3 $\frac{1}{2}$ uit 5
Paul v/d Werve	$\frac{1}{2}$ uit 1

Verder werd op 12/6 een massakamp tegen Nieuw West met dezelfde cijfers verloren.

EINDSTAND VAN DE INTERNE COMPETITIE, SEIZOEN 1980-1981

1 Jurgen Stigter	19 Jeroen Groot	37 Paul van Oyen
2 Henk Simon	20 Pieter Schermers	38 Feico Zwerver
3 Rob v.d. Kamp	21 Johan Berkenbosch	39 Jaap v.d. Veen
4 Wiet Bouma	22 Willem Blankert	40 P. Beugel
5 Guus Kamps	23 Ruud Koelman	41 Clemens Polfliet
6 Jeroen Auener	24 Rob v. Gompel	42 John Dejevy
7 Tom Turk	25 Frans Vos	43 Kees Duin
8 René in't Veld	26 Adrie de Jong	44 Johan Maarleveld
9 Albert Delfos	27 Ad Ridder	45 Bruseker
10 Paul v.d. Werve	28 Laurie Hendrickx	46 P. Roest
11 Bart Smitsaert	29 Thijs Wenniger	47 Evert Makkellie
12 Coen Mekers	30 Anton Dekkers	48 Lagerwey
13 Markus Makkellie	31 Jaap(?) Vinken	
14 Peter Ritmeester	32 Van Os	
15 Gerard Rill	33 Fons Groot	
16 Eric Thunissen	34 Arie Jongejan	
17 Jaap Deinema	35 Kees Bakker	
18 Erik Hubert	36 Maurice Teheux	

N.B.: tussen Thijs Wenniger (29) en Anton Dekkers (30) moet Willem Veder nog ingevoegd worden. Daardoor worden alle rangnummers vanaf 30 met 1 opgehoogd.

De interne competitie en de besluiten van de ledenvergadering hierover.

Op de ledenvergadering van 15 sept. jl. is besloten dat er dit jaar met het Elo-systeem gespeeld wordt. Wiet Bouma heeft voor ons een programma operationeel gemaakt. We starten (zijn inmiddels gestart) met de eindranglijst van het vorige seizoen tot de Elo-lijst klaar is voor gebruik.

De competitie zal in de praktijk een soort ladderwedstrijd worden, waarbij iedereen in principe tegen een tegenstander speelt die ongeveer een gelijke rating bezit.

De indeling door Wiet (of Hans Pollee) zal op de dinsdagavond zelf plaatsvinden. Op de vergadering werd tevens besloten dat in principe de eindranglijst berekend door de komputer bindend zal zijn voor de plaatsingskie. voor het opstellen van de tien- of achttallen volgend jaar. Met het voorbehoud echter dat uitzonderingen en moeilijke gevallen ter beoordeling zijn van de plaatsingskie.

De resultaten in de externe competitie tellen voorlopig nog niet mee, maar zullen dat waarschijnlijk later wel doen. Dit is afhankelijk van de hoogte van onzuiverheden (we weten immers niet de rating van de tegenstander in de externe). Definitief zal hierover in december op de vergadering beslist worden. Er is een kie. benoemd om de externe te beoordelen, deze bestaat uit Tom Turk en Jurgen Stigter.

Om tijd genoeg te hebben voor de indeling dient men om 20.10u uiterlijk aanwezig te zijn en zich opgegeven te hebben bij Wiet of Hans.

Wat niet aan de orde is geweest op de ledenvergadering is het probleem van de afgebroken partijen. Op de bestuursvergadering van 28-9 j.l. is tot een "principeverplichting" besloten om de partij binnen drie weken uit te spelen, waarbij de datum bij het afbreken wordt vastgesteld.

Dus, resumerend:

- indeling op de avond zelf.
- Elo-ranglijst in principe bindend voor plaatsingskie., uitzonderingen daargelaten.
- resultaten externe tellen nog niet mee, later (wordt in dec. definitief besloten) waarschijnlijk wel.
- men dient zich om 20.10u. uiterlijk opgegeven te hebben.

- afgebroken partijen binnen 3 weken na het afbreken uitspelen,
de datum moet meteen na het afbreken van de partij vastge-
steld worden.

Thijs Wenniger

Bericht van de kascommissie.

15-10-1984

Wij hebben de boekhouding '80/'81 gecontroleerd
en in orde bevonden

De kascommissie

Frans Vos

Rob v/d Kamp

R. veldkamp

P.S. Agile, bij Leve Lang.....!

US 1 IN PROBLEMEN , door Paul van der Werve

Hooggespannen waren de verwachtingen voor het komende seizoen na de fraaie prestaties in het vorige. Dit optimisme heeft echter nog weinig opgeleverd. Dubbel verlies tegen resp. Tal 1 en Weenink 1! "L'histoire se repète" hoorde ik enkele ervaren US'ers zeggen. US 1 is het nl. al twee keer eerder overkomen dat een goed 1e KNSB-jaar werd gevolgd door degradatie. Driemaal scheepsrecht? Nee, dat is in het geheel niet nodig! Laten we eens kijken hoe deze nederlagen tot stand kwamen. Tegen Tal was het een kansloze nederlaag: 7½ - 2½. We moeten hierbij echter wel bedenken dat dit Tal zich nog al heeft versterkt. Zo speelde Henk bv. op bord 4 tegen een ex-hoofdklasser. Dat was overigens minder de reden van zijn kansloos verlies dan de Nimzo-Indiër die hij op het bord kreeg en hem nu eenmaal niet ligt. Jurgen had op bord 1 van doen met Piet Peelen, een groot jeugd-talent. Hij weerde zich prima, maar moest in het eindspel toch de technische superioriteit van Peelen erkennen.

Het was echter niet aan de eerste vier borden te wijten dat we zo weinig punten haalden. Dit door de ruime remise die Wiet op bord 3 boekte en de fraaie winst op bord 2 van Gerard. Het was de zoveelste witspeler die hij met zijn Svesjnikov aan de schandpaal nagelde. Nee, het venijn zat hem in midden en staart! Alleen jullie reporter haalde een punt op bord 8 binnen na een hard gevecht, waarin zijn tegenstander de partij slordig opzette, vervolgens zo'n 10 pils naar binnen werkte en toen een soort dronkemansaanval uitvoerde, die nog moeilijk genoeg te pareren bleek! Verder waren er louter nullen, hetgeen overigens niet persoonlijk is bedoeld. Wel zeer triest ging het bij Rob op bord 5. Hij had de partij werkelijk zeer diep en fraai opgezet en wilde met enkele ferme tikken de zaak beslechten. Hij vergistte zich echter enorm in de tactische fase en kon direct opgeven. Kansloos waren daartegen de nederlagen van Guus en Tom op bord 6 en 7. Ook René op bord 9 had zich wel een beter debuut gewenst, zo stel ik me voor. Dat geldt ook voor Jeroen.

Dese is een prima positie-
speler, maar vergeet nog wel
eens dat er ook koningen mee-
doen, die mat kunnen gaan. Scha-
ken is meer dan het neerzetten
van paarden op c4, Jeroen!
Vol wraakgedachten togen we
een maand later per trein naar
Beverwijk. Hoewel we er een half
uur te vroeg aankwamen waren we
toch een half uur te laat! Rara.
De wedstrijd was buitenons mede-
weten een uur vervroegd. Het laat-
ste woord hierover zal nog niet
zijn gesproken. Het was niet de
enige pech die we die middag
hadden. Het 6-4 verlies was be-
paald ongelukkig te noemen.
Allereerst ging Tom, die ziek van
de tocht werd, in de opening in
de fout door twee zetten te ver-
wisselen. Ik kon Tom betrekkelijk
snel wraken, maar toen hadden ok
René en Rob al verloren, niet ge-
heel ten onrechte, maar vooral
laatstgenoemde zat het weer eens
niet mee, een dame weggegeven!
Ondanks de 3-1 achterstand zag
het er toch naar uit dat we zou-
den gaan winnen. Guus en Jurgen
stonden gewonnen en ook Wiet, Henk
en Gerard waren optimistisch.
Guus won inderdaad en Jurgen ook.
Dit laatste is een fenomenale pres-
tatie. Winst op bord 1 op Koopman,
een zeer sterke speler. Het ging
langs afgronden, maar op het be-
slissende moment hield hij toch
het hoofd koel en voerde een moei-

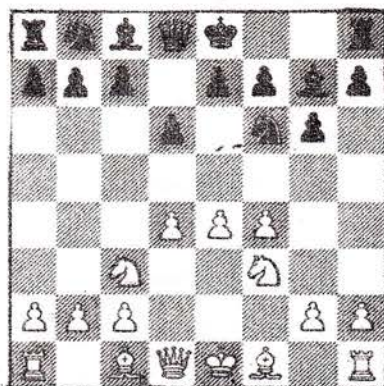
lijk eindspel van paard en
pion tegen drie pionnen tot
winst. Albert, ingevallen voor
Jeroen, maakte traditiegetrouw
remise in een paardeindspel.
In de trein bleek op de terug-
weg dat hij goede winstkan-
sen had toen hij remise gaf.
Verder was het kommer en kwel.
Henk verknoeide een goed op-
gebouwde stelling en mag van
geluk spreken dat zijn tegen-
stander winst in tijdnood
over het hoofd zag, zodat Henk,
op prima wijze overigens, de
remisehaven nog kon binnen-
varen. Het vermocht echter niet
meer. Gerard had na een origi-
neel dameoffer meer dan vol-
doende materiaal teruggekregen,
maar kwam niet los en verloor
ondanks veel inzet tenslotte.
Dat overkwam ook Wiet, die
goed uit de opening bleek te
zullen komen, maar toch ergens
een fout moet hebben gemaakt,
want hij belande uiteindelijk
in een verloren eindspel.
Ondanks het verlies van 6-4
werd er in deze wedstrijd over
de hele linie toch beter ge-
schaakt dan tegen Tal. Met de
wetenschap dat we nu twee ster-
ke teams gehad hebben kunnen
wem. i. met vertrouwen de toe-
komst tegemoet zien. Alleen A-
mersfoort en Nieuwendam leveren
wellicht wat problemen op,
maar de rest moet toch te pak-
ken zijn!

HOW TO KILL A PIRC.

Wat gebeurt er wanneer nederlandse topgrootmeesters als Timman en Sosonko een opening met succes spelen? Dan gaat half schakend Nederland deze opening ook spelen, onder het motto: "Wanneer zij het spelen, dan moet het wel goed zijn." Sosonko zorgde voor een ongekennde populariteit van de "Dreuk" en het "Cataleens. Timman deed het zelfde met de "Pirc-verdediging". Het is opvallend hoe vaak deze opening nu gespeeld wordt. Wat echter ook opvalt is dat de witspelers vaak niet echt goed weten hoe ze moeten antwoorden. Aan de ene kant wil men wel graag de "Austrian Attack" (met 4.f4) spelen, maar dat gaat niet altijd even lekker. Vaak besluit men den maar om de "Klassieke" variant (met 4. Pf3) te spelen (net als Karpov!). In het nu volgende artikel wil ik proberen de "Austrian Attack" wat te verduidelijken, omdat dit volgens mij wit het meest belooft.

In september van dit jaar heb ik een toernooi in Den Haag gespeeld. Dit was voor mij aanleiding om als voorbereiding ervoor me wat meer te verdiepen in de "Pirc-verdediging". In mijn eerste twee wit-partijen kreeg ik prompt de Pirc voorgeschoteld. Naast deze twee partijen zal ik ook andere mogelijkheden van zwart toelichten.

1.e2-e4	d7-d6
2.d2-d4	Pg8-f6
3.Pb1-c3	g7-g6
4.f2-f4	Lf8-g7
5.Pg1-f3	(diagram 1)

1.

En nu: A 5...0-0 B 5...c7-c5

A 5. ... 0-0
6.Lf1-d3

En nu: I 6...Pb8-c6
II 6...Pb8-a6

AI 6. ... Pb8-c6
7. 0-0 ...

Hier belooft 7.e5 wit niet zo veel. Ik beperk me hier tot het verwijzen naar de theorie-boeken. Zwart heeft nu weer twee mogelijkheden:
a 7...Lc8-g4 b 7...e7-e5

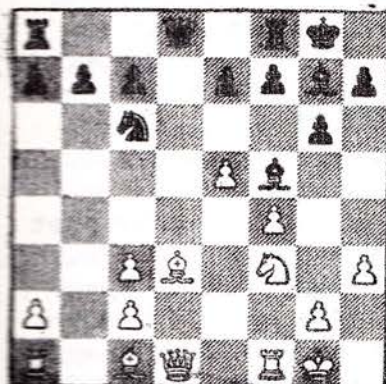
A1a 7. ... Lc8-g4
8.e4-e5 d6:e5

Na 8..Pd7 9.Le3 Pb4 10.Le4 staat wit beter (+)
9.d4:e5 Pf6-d5
10.h2-h3 Pd5:c3

Andere mogelijkheden zijn:

- (i) 10..Lf3 11.Df3 Pcb4 12. Le4 c6 13.e3 Db6 14. Kh1 Pc3 15.Dc3 (en niet 15.ab4?! Pe4 16.De4 e5 met gelijk spel(=) zoals in v.d. Tak-V. Maanen, A'dem '78) Pd5 16.Df3 Tad8 17.c4 Pb6 18.b4 +
- (ii) 10..Lf5 11.Lf5 Pc3 12. Dd8 Pe2 (of 12..Tfd8 13. Lg6 hg6 14.bc3 +) 13.Kf2 Tfd8 14.Lg6 Pc1 15.Le4 Pe2 16.Lc6(16.Te2!?)Pb4 17.Lb7 Pc2 18.Te4 Tab8

19. Te7+
11. b2:c3 Lg4-f5 (2)

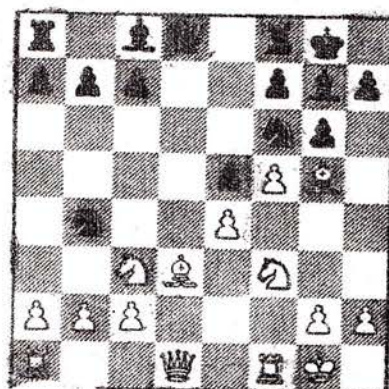
2

Mogelijk was ook 11..Lf3, bijv.: 12.Df3 Pe5 13.Td1 Dc8 14.c4 c5 15.Lb2 en wit stond iets beter (+) in de partij Timman-Donner (Ned. Kamp. '77).
Vanuit diagram 2 kan wit op twee manieren een wat betere stelling krijgen:
(i) 12.Le3 Dd7 13.Oe2 Tad8 14.Tad1 Ld3 (14..Dc8 15.Pd4) 15.cd3 (Perma-Eising Mannheim '75)
(ii) 12.Lf5 gf5 (12..Dd1 13.Td1 gf5 14.Pd4) 13.Le3 e6 14.De2 Dd5 15.Lf2(1) Pe7 16.c4 Da5 17.h4 (Dolmatov-Cummings, Mexico '80)

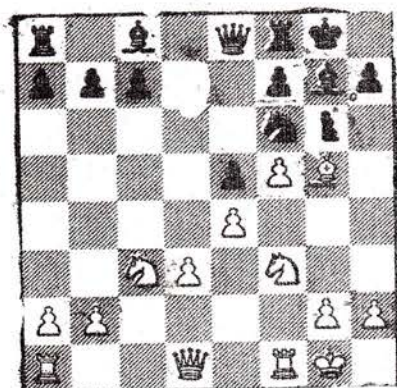
7. ... e7-e5
8. d4:e5 ...

Womenteel staat 8.fe5 ook in de belangstelling nadat bleek dat het door de theoretici aanbevolen 8..de5 9.d5 Pe7 minder goed was na 10.Pe5 c6 11.Lg5! (zie de partij Dolmatov-Kuzmin, Informator 30/184). Goed voor gelijk spel is echter 9..Pd4 10.Pe5 Pe4! 11.Le4 Le5 12.Lf4 Lf4 13.Tf4 Pe5 (Bisquier-Timman, Lone Pine '78), of evt. 9..Pb4 10.Lc4 Pe8 11.Lg5 f6 12.Le3 Pd5 13.Lb5 e5 14.a4 Kh8 (Belashov-Timman, Mosy

kou '81)
8. ... d6:e5
9. f4-f5 Pc6-b4
Interessant is ook 9.. gf5 10.ef5 e4!?. In de partij Sax-Hazai (Hongarije '77) volgde 11.Pe4 Lf5 12.Pf6 Df6 13.Lg5 De6, en nu is m.i. 14. Ph4 de beste zet, bijv.: 14..Ld3 (14..Lg6 15.Pf5+) 15.Dd3 Pe5 16.Dg3 f5 17. Tae1 +
10.Lc1-g5(1) diagram 3

Meestal wordt hier 10. fg6 hg6 11.Lg5 gespeeld. Ik verwijs voor verdere informatie naar de bekende partij v.d. Wiel-Timman (Leeuwarden '79), waarvan analyses te vinden zijn in Scheekbulletin 137 blz. 15 en Schakend Nederland 5/79 blz. 149.
10.Lg5 werd voor het eerst gespeeld in de partij Sax-Torre (Rio '79), waarin volgde: 10..Dd5 11.Kh1 Pd3 12.Dd3!?(mogelijk was ook 12.cd3, bijv. 12..c6 13.d4! analoog aan Sax-Donner Buenos Aires '78) Dd3 13.cd3 c6 14.Tad1 +
De eigenlijke pointe van 10.Lg5 ontdekte ik toen ik het door de theoretici aanbevolen plan voor zwart volgde, n.l.: 10..Pd3 11.cd3 De8 (zie diagram 4)

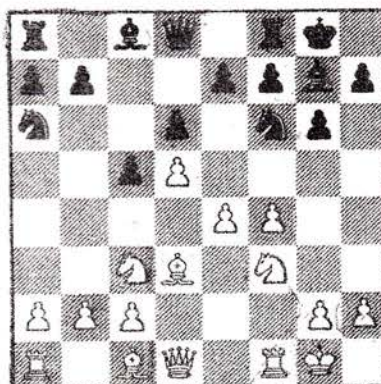
4

Ziet men het al aankomen?
 12. Pe5!! Het vervolg is:
 12.. De5 (12.. Pe4 13. Pe4
 De5 14. f6 ++) 13. d4 De5
 14. e5 Pd7 15. f6 Lh8 16.
 b4! gevolgd door 17. Pd5
 met een gewonnen stelling
 voor wit. Zelfs na 11..
 c6 kan wit 12. Pe5 probe-
 ren: 12.. Dd4 13. Kh1 De5
 14. d4 Dc7 15. e5 Pd7 (na
 15.. Pe8 staat de gehele
 zwarte koningsvleugel
 vast en wit heeft na 16.
 f6 Lh8 tijd voor zetten
 als 17. Lh6 en 17. Tc1) 16.
 f6 Lh8 17. e6! fe6 18. f7!
 Tf7 19. Tf7 Kf7 20. Df3 en
 Taf1 met een zeer sterke
 aanval voor wit.
 Het is dus uiterst riskant
 voor zwart om op d3 te
 slaan. Hier komt nog bij
 dat zwart niet zomaar de
 pion op f5 kan geen ver-
 overen omdat den de f-
 lijn open komt en de pen-
 ning van Pf6 dodelijk is.
 M.i. staat wit in de dia-
 gramstelling(3) beter.

AII 6. ... Pb8-a6
 Een nogel bizier lijkende
 zet. De bedoeling van de
 zet is om c7-c5 door te
 zetten en evt. door Pe6-
 b4 de witte loper aan te
 vallen. Dit systeem is
 op dit moment zeer popu-

laar bij de zwartspelers,
 en is bovendien niet ge-
 makkelijk te weerleggen.
 De encyclopedie(ECO)
 geeft 7. e5 aan als beste
 zet, maar de praktijk
 heeft uitgewezen dat
 zwart na 7.. Pd7 zeker niet
 slechter staat. Zie bijv.
 uit het laatste Ned. Kamp.
 de partij tussen Timman en
 v.d. Sterren, waarin Timman
 (wit) na 7. e5 Pd7 8. Le3 Pb4
 9. Lc4 c5 10. Lf7 Tf7 11. e6
 Tf8 12. ed7 Dd7 13. Kd2 b6 14.
 a3 Le6 15. Df2 Pd5 slecht
 stond en verloor. Wit's
 beste zet is ongetwijfeld
 7. 0-0.

7. 0-0 c7-c5
 8. d4-d5 ...

5

Zwart heeft hier verschil-
 lende mogelijkheden. Enke-
 le zal ik eerst kort be-
 handelen.

(1) 8.. Pc7 (de oudste) 9. a4 a6
 (bp 9.. e6 10. de6 fe6 zijn
 zowel 11. e5 als 11. Pg5 h6
 12. Pf3 goed voor wit) 10.
 De1 Ld7 (of 10.. b6 11. Dh4
 Ld7 12. f5 b5 13. Lh6 c4
 14. Le2 gf5 15. Pg5 e6 16.
 Tf3 ed5 17. Lg7 Kg7 18.
 Tg3 Kh8 19. Dh6 1-0 in
 Bellin-Pribyl, Holland
 '78) 11. e5 Lb5 12. f5 gf5
 13. Dh4 e5 14. Lg5 f4 15.
 g3 c4 16. Le2 Pce8 17. gf4 +
 (Adorjan-Böhm, IBM '77)

(ii) 8..Pb4 9.Le2! (slechter is 9.Lc4 e6 10.de6 Le6 11.Le6 fe6 $\pm$) e6 10.a3 Pa6 (met de loper op c4 zou 10..ed5 volgen) 11. de6 fe6 12.e5! de5 13. Dd8 Td8 14.fe5 Pg4 15. Lg5 Tf8 16.Pa4 Pa5 17. Pe5 Tf1 (of 17..Le5 18. Tf8 Kf8 19.Td1 Ld4 20. Kh1 $\pm$) 18.Tf1 Le5 19.Lf6 $\pm$

(iii) 8..Lg4 (de zet waarmee Hartoch won van Unzicker, zie Schaakbulletin 142 blz. 6) 9.h3 Lf3 10.Tf3 (niet 10.Df3? Pb4) Pc7 11. e4 e6 12.de6 Pe6 13.f5 $\pm$ / $\pm$ (Op de negende zet kan wit ook een ander plan volgen, zie hiervoor m'n partij tegen Beekman die dedelijk volgt)

De kansrijkste zet voor zwart is evenwel:

8. ... Te8-b8

Deze zet bereidt b7-b5 voor en verhindert ook zetten als De4, De2 en a4, waarop Pa6-b4 zou volgen. Het is nu zaak dat wit enkele (nuttige) tempozetten doet die zwart uiteindelijk niets anders overlaten dan z'n plan met Pa6-c7 uit te voeren. Wit kan dan zijn plan uitvoeren met Dd1-e1-h4 nu niet meer gehinderd door Pa6-b4. Overigens is 9.a3 geen oplossing voor het probleem, want na 9..Pc7 lijkt wit gedwongen tot 10.a4 weerna hij dus een tempo verloren heeft.

Sommigen onder u zullen nu denken: is het nou zó vreselijk dat wit na bijv. 9.De1 Pb4 10.Dh4 zijn loper van de witte velden verliest? Zijn al die omslachtige tempozetten nu wel nodig?

Aanvankelijk dacht men in-

derdaad dat de witte aanval zonder Ld3 gedoemd was te mislukken. Zeer recent heeft Sax het toch eens geprobeerd tegen Nunn. Dit verliep als volgt: 9. De1 Pb4 10.Dh4 b5 11.a3 Pd3 12.cd3 La6(?) 13.b4! Pd7 14.Ld2 e6 15.De6 fe6 16. Dh3 Te8 17.f5 ef5 18.ef5 Lc8! 19.fg6 hg6 20.Dg3 Pf8 21.bc5 Lf5 22.Ph4 dc5 23.Tf5! en wit hield een sterke aanval (zie I 31/164). M.i. moet zwart z'n spel op de twaalfde zet verbeteren met bijv. 12.. a5 om b5-b4 en Lc8-a6 te spelen. De witte stelling bevalt mij niet zo. I.p.v. 9.De1 bevalt me de volgende wachtzet veel beter:

9.Kg1-h1 ...

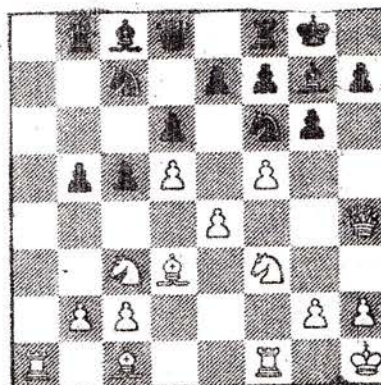
Een nuttige zet, zwart heeft nu drie mogelijkheden:

a 9.... Pa6-c7

b 9.... b7-b6

c 9.... Lc8-g4!?

IIIa 9. ... Pa6-c7
10.a2-a4 b7-b6
11.Dd1-e1 a7-a6
12.De1-h4 b7-b5
13.a4:b5 a6:b5
14.f4-f5! diagram 6

Het alternatief is 14.e5. In de partij Spasski-Kavalek (match '77) volgde 14..b4 (volgens Nunn was

14..de5 15.fe5 Pfd5 16.Lh6
f6 beter) 15.Pg5 h6 16.ef6
ef6(op 16..hg5 volgt 17.
fg5 ef6 18.gf6 Lh8(of 18..
bc3 19.Lg5 Lh8 20.Lg6! fg6
21.f7 enz.) 19.Pe4 en Pg5
en met) 17.Pf7 Kf7(17..Tf7
18.Pd1) 18.f5! en zwart ~~hield~~
hield een moeilijke stel-
ling die hij uiteindelijk
niet kon verdedigen.

Na 14.f5 heeft zwart het
m.i. nog moeilijker zich
te verdedigen. Ik geef
twee voorbeelden:

- (i) 14..gf5 15.Lh6 b4 16.
Pe2 Lh6 17.Dh6 Pg4 18.
Dh5 Pf6 19.Dh4 e6 20.
Pg5 ed5 21.ed5 Kg7(of 21..
22.Tf3 en 23.Th3) 22.Pg3
h6 23.Tf5! 1-0 (Barczay-
Vadasz, Hongarije '76)
- (ii) 14..gf5 15.Lh6 c4 16.
Pd4 Lh6 17.Dh6 cd3 18.
Pc6 De8 19.Pb8 b4 20.
Pd1 c2 21.Pe3 ++

AIIB 9.... b7-b6

Deze zet werd voorgesteld
door Keene. Wit heeft het
moeilijk nog een nuttige
wachtzet te vinden. Mis-
chien is 10.Pb5!? wet.
Zwart kan nu immers niet
meer met Db6 reageren.
Daarom: 10..Te8 11.c3(11.
c4!?) Pb8 12.a4 a6 13.Pa3
b5 14.Ld2! en de witte
stelling is volgens mij
duidelijk beter.
Kuzmin deed het tegen
Torre anders, maar ook
zeer kansrijk:

10.a2-a3!? Pa6-c7

11.Dd1-e1 b6-b5

Zwart heeft nu dus op de
negende zet een tempo ver-
loren.

12.De1-h4 c5-c4(?)

Ree keurt deze zet in de
Haagse Post(29-8-81) af en
beveelt 12..e5 aan. Na 13.
f5 heeft wit echter toch

een sterk initiatief ana-
loog aan AIIE.

13.Ld3-e2 a7-a5

14.f4-f5 g6:f5

15.Pf3-d4! Lc8-d7

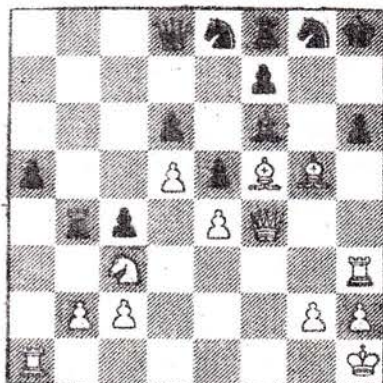
Er dreigde immers 16.Pc6

16.Pd4:f5 Ld7:f5

17.Tf1:f5 ...

Ree: "Nu heeft wit geheel
gratis een zeer sterke
aanval gekregen. Zwart
heeft nauwelijks tegenspel
want de opmars op de dame-
vleugel stelt niet veel
voor, en hij kan alleen
wat onmachtige hulptroe-
pen in de verdediging te-
rugtrekken."

Het slot van de partij
was aardig: 17..Kh8 18.
Lg5 b4 19.ab4 Tb4 20.Tf3
Pg8 21.Th3 h6 22.Lg4 Pce8
23.Lf5 Lf6 24.Df4 e5
Even een diagram voor de
mensen die alleen die din-
gen bekijken. (7)

Hoe maakte wit de partij
uit?(Oplossing volgt la-
ter).

AIIC 9. ... Lc8-g4!?

In de eerste ronde in het
toernooi in Den Haag trof
ik de heer R.J. Beekman
weer eens een keer. Hij
speelde deze interessante
zet tegen mij. Omdat het
me wel leuk leek om nog
een keer van hem te win-
nen, verzink ik in diep

gepeins.

Het ligt voor de hand om ook hier weer h2-h3 te spelen, net als in Unzicker-Hartoch. Maar ik zou graag veld h3 vrij willen houden voor de toren (na ..Lf3 en Tf3). Na enige tijd kwam ik tot de conclusie dat het 6f 10.Ld2 6f 10.Lc3 moest worden. Ik koos de laatste om gewapend te zijn tegen een evt. bezetting van d4 (via bijv.: 10..Pc7 11.e4 e6 12.de6 Pe6 en Pcd4).

10.Lc1-e3! Pa6-c7
11.a2-e4 b7-b6(?)

Weerschijselijk was onmiddellijk 11..e6 toch beter.

12.Dd1-e1 e7-e6
13.d5:e6 f7:e6
14.De1-h4 Lg4:f3
15.Tf1:f3 d6-d5

Consistent, maar ook riskeert zoals later blijkt. Het is overigens moeilijk om iets beters voor zwart aan te geven. Deze zet dwingt wit tenminste tot ektief handelen anders krijgt zwart het heft in handen.

16.e4:d5 ...

Onmiddellijk 16.f5 faalt op 16..de4! 17.Le4 ef5 en zwart heeft zonder veel zwaktes een pion meer.

16. ... e6:d5

17.f4-f5! diagram 8

8

That man again! Zwart heeft verschillende mogelijkheden, maar geen enkele is m.i. bevredigend:

(i) 17..gf5 18.Tf5 d4 19.Tf6! Tf6(19..Df6 20.Tf1) 20.Dh7 Kf8 21.Lc4 met een beslissende aanval.

(ii) 17..d4 18.Lc4! Pcd5(of 18..Kh8 19.fg6 en 20.Tf6, 21.Dh7 met; 18..Pfd5 19.Lg5 Lf6 20.fg6 enz.) 19.Pd5 Pd5 20.Lg5 Dd7 21.f6 Lh8 22.Tef1 Tf7 23.De4 Td8 24.Te1 met de dreiging: 25.Ld5 Dd5 26.Dd5 Td5 27.Te8 Tf8 28.f7 Kg7 29.Tf8 Kf8 30.Lh6 Lg7 31.Lg7 Kg7 32.f8D met

In erren moede speelde Beekman tenslotte het minst erge:

17. ... Pf6-e4
18.Dh4:d8 Tb8:d8
19.Pc3:e4 d5:e4
20.Ld3:e4 g6:f5
21.Le4:f5 Lg7:b2
22.Ta1-f1 ...

Wit is nu duidelijk in het voordeel. Het vervolg was: 22..Kh8 23.g4! Pd5 24.Lg5 Tde8? 25.Th3-Tf7 26.Td1?? (simpelweg 26.Tb1 en 27.Lg6 wint de kwaliteit) Pc3 27.Td6? Pe4! 28.Le4 Te4 29.Td8 Kg7 30.Lh6 Kg6 31.Td6 Tf6(De opkomende tijdnood verklaart voor een gedeelte mijn miskleunen. Ik voelde de partij uit m'n handen glippen, die ik zo goed had opgebouwd. Mijn verstandelijke vermogens lieten me volledig in de steek toen ik de volgende zet speelde en remise aan bood!) 32.Td7?? Te1 33.Kg2 Te2 34.Kg1 Ld4 en totaal gedesillusioneerd gaf ik op. Het schaamrood stijgt me

nogsteeds naar de kaken
wanneer ik dit slot na
speel.

Concluderend lijken ma-
de voorgeande varianten
niet prettig voor zwart.
In AI houdt zwart een wat
mindere en bovendien pas-
sieve stelling. In AII
krijgt wit in bijna alle
varianten uitstekende
aanvalskansen.

B 5. ... c7-c5
6.e4-e5!?

De varianten na 6.dc5 zijn
natuurlijk niet slecht voor
wit, maar aan de andere
kant beloven ze ook niet
echt veel. Bovendien is
er het nadeel dat de zwart-
spelers vaak beter bekend
zijn met de finesses van
de stelling. Timman bijv.
heeft al vaak met zwart be-
wezen dat zwart gelijk spel
kan halen.

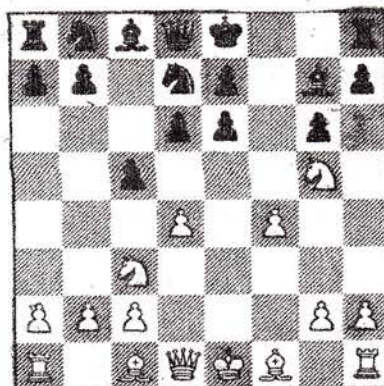
6. ... Pf6-d7
Slechter is 6..de5, de ECO
geeft twee voorbeelden:
(i) 7.Lb5 Pfd7 8.de5 0-0 9.
0-0 a6 10.Ld3 Pc6 11.Le4 +
(ii) 7.de5 Dd1 8.Kd1 Pg4 9.Ke1
Pc6 10.Lb5 + (Peretz-
Domnitz, Netanya '69 I 7/
164)

7.e5-e6!?

Deze nogal onbekende varia-
ant wil ik aanbevelen. De
theoretici negeren haar
vrijwel volkomen. Nunn
bijv., begint in z'n boek
over de Pirc de summiere
behandeling van deze vari-
ant met de veelbetekenende
woorden: "It is perhaps
worth mentioning the line..
.."

7. ... f7:e6
8.Pf3-g5

zie diagram 9 volgende kolom

9

Zwart heeft hier twee moge-
lijkheden. De eerste wordt
door de theoretici aanbe-
volen die nog wél over deze
variant schrijven. De
tweede wordt het meest ge-
speeld.

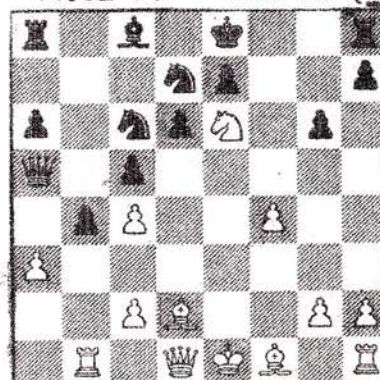
I 8. ... Lg7:d4
II 8. ... Pd7-f6

BI 8. ... Lg7:d4
9.Pg5:e6 Ld4:c3+
10.b2:c3 Dd8-a5
11.Ta1-b1! ...

Een aanbeveling van de
engelsman Pickett. De ECO
geeft alleen 11.Ld2 Pf6
en zwart staat beter(7)

11. ... a7-a6
Er dreigde 12.Tb5 en 13.
Pc7. Minder goed zijn:
(i) 11..Dc3 12.Ld2 en 13.Pc7
(ii) 11..Da2 12.Tb2 Da5 13.
Tb5 en 14.Pc7

12.Lc1-d2 b7-b5
Er dreigde 13.c4 en 14.Pc7
13.c3-c4 b5-b4
14.a2-a3 Pb8-c6 (10)

10

Bekijk de stelling eens. Wit staat een pion achter meer de zwarte stelling zit vol gaten. Bovendien hangt er een witte koningsaanval in de lucht. Ik denk dat wit goede compensatie heeft en de betere kansen bezit. Een goede zet lijkt bijv. 15.Ld3.

BII 8. ... Pd7-f6
9.d4:c5 Pb8-c6
Natuurlijk niet 9..dc5 10.
Dd8 Kd8 11.Pf7 enz.
10.Lf1-c4! ...

De enige mij bekende partij met deze variant gaat minder goed verder met 10.Ld3 dc5 11.0-0 0-0 12.De1 Pb4 ♚ (Harston-Timman, Hastings '73/74)

10. ... d6-d5
11.Lc4-b5 0-0 (11)

11

Deze stelling kwam op het bord in m'n derde partij in Den Haag tegen D.(Daen) Smit.

Ik had de stelling al eens thuis op het bord gehad, maar achter het bord blijkt je toch meer te zien. Wit wil graag druk uitoefenen op e6, het liefst met de toren op e1. Voor de hand ligt dus om 12.0-0 te spelen. Achter het bord ontdekte ik echter dat zwart 12..e5! kon

spelen. De hoofdvariant gaat dan als volgt: 13.Lc6 bc6 14.f6 Pg4! 15.e6 (niet 15.Tf8 Df8 16.e6 Df2 17.Kh1 Dh4 enz.) 16.Kf1 (niet 16.Df1 Ld4 ♚) Ph2! 17.Kg1 Dc7 met een onduidelijke stelling waarin zwart goede kansen heeft. Het leek me het beste niet langer te drelen en recht op het doel af te gaan, hoewel dat zeker niet zonder risico's is.

12.Lb5:c6 b7:c6
13.Dd1-e2(!) ...

Zo houdt wit voorlopig e6-e5 en Lc8-a6 tegen en dreigt op e6 te slaan. Zwart moet het actief spelen want na 13..Dd7 staat wit fantastisch.

13. ... Dd8-a5
14.Pg5:e6 d5-d4?!

Op 14..Le6 zou sterk 15.De5 volgen. Maar beter is waarschijnlijk toch 14..Pe4. Ik was van plan het volgende (zeer riskante) plan te volgen: 15.Pg7 Pc3 16.De7! 17.Thuis. Merkte ik pas dat dit faalde op 16..Pe4 17.c3 Tf7 18.De5 Ld7 (niet 18..Tg7 19.De8 mat) en zwart wint minstens een stuk. Beter is daarom 16.Dd2 Dc5 17.bc3 Kg7 18.Dd4 Dd4 19.gd4 en wit staat misschien een tikkeltje beter.

15.Pa6:f8? ...

De verliesende zet. De enige zet was 15.Pd4: 15..Pd5 (15..Lg4 16.Dc4!) 16.Pb3 Lc3 (Na 16..Pc3 17.Pa5 Pa2 18.Ke2 staat wit twee pionnen voor) 17.bc3 Dc3 18.Ld2 Df6 19.0-0 ± (19..Pf4? 20.Dc4)

15. ... d4:c3
16.b2-b4 Da5-b5!

Minder was 16..Db4 17.Pe6 enz. Ik had nu ge-

decht te kunnen vervolgen
met 17.De7 omdat na 17...
La6 de dame e2 dekt en
ik 'dus' goed 18.Fe6 zou
kunnen spelen. Heleas volgt
dan echter 18..De2 mat.
Nu dit niet kan staat
wit volkomen verloren.
Er volgde nog: 17.Db5
cb5 18.Ph7 Kh7 19.O-O
Lf5 20.a4 ba4 21.Te4 Lc2
22.Te3 Pd5 23.Te1 Lf6 24.
b5 Ld4 25.Kh1 Lc5 O-O

Een voorzichtige conclusie
is dat variant B een stuk
minder duidelijk is dan A.
Meer ik vermoed dat wit
toch de betere kansen heeft.
In variant BII is het witte
spel op de twaalfde zet
misschien te verbeteren.

Ik hoop dat de lezer na
het lezen van dit artikel-
tje wat meer van de pirc
en haar bestrijdingswijze
begrijpt. Het zou mij zeer
welkom zijn wanneer iemand
n.a.v. dit alles met ver-
beteringen of suggesties
kwam en deze publiceerde
in de Schakeling. Ik hoop
met name dat nu eens ie-
mend uit de lagere tien-
tallen iets van zich laat
horen.

Voor de mensen die geen zin
meer hebben om nog langer
naar diagram 7 te turen,
even het slot van de par-
tij. Kuzmin brecht pu-
blik en pers in verrukking
met 25.Lh6! Torre gaf de
partij toen op, want op 25..
ef4 volgt 26.Lg7! Kg7 27.
Th7 mat!

Gerard Rill.

HET INTUÏTIEVE OFFER

Intuïtief offeren is een vaak bewonderde, maar ook omstreden zaak. Spelers met een stijl waarin veel van dergelijke offers voorkomen, zoals vroeger Spielman en Tal en nu Kasparov, moeten vaak spitsroeden lopen om hun offers te rechtvaardigen en wée hen als er een variant gevonden wordt, na maandenlange analyses, die de "incorrectheid" aantoont. Het heette dat de jonge Tal bv. wel tactisch geniaal was, maar van finsinnig (saai?) positieospel toch geen kaas gegeten had. Men zoekt voor de verklaring van zijn successen dan ook allerlei externe factoren. Hij zou zijn tegenstanders hypnotiseren, psychologisch wurf maken en als een pokeraar overbluffen. Wat een onzin!! Het intuïtieve offer is nl. een belangrijk facet van het schaakspel, dat maar weinig met psychologie te maken heeft. Mijn stelling is dat zo'n offer eenvoudig een wat gewaagdere vorm van positieospel is! Sommige spelers hebben meer lef, meer temperament, minder guld dan anderen en zullen derhalve vaker van dit facet ge-

bruik maken dan anderen. Maar ook de Groten van het geduldige positieospel hebben intuïtief geofferd! Volgens Spielman was intuïtief offeren de enige vorm van "richtig opfern", al het andere valt onder combineren. Ik deel dit onderscheid. Onder combineren kan men verstaan het op het bord brengen van gedwongen zettenreeksen met als resultaat een duidelijke eindstelling (materieële winst of mat). Anders is dit bij intuïtief offeren. Ook dat kan worden ingeluid met gedwongen zettenreeksen, maar ook daarna is er sprake van geofferd materiaal, waarvoor op één of andere wijze positionele compensatie moet bestaan. Hierin ligt het aantrekkelijke, maar ook het omstreden karakter van dit offer. Hoe zou je immers kunnen meten of de compensatie groot genoeg is? Als we hierover echter verder doordenken, dan staat het hele begrip "materieel evenwicht" op losse schroeven! Want welke waarde heeft materiaal eigenlijk? Men gaat vaak uit van de pion als eenheid en benoemt dan bv. looper en paard beide

als drie pionnen. Toch weet iedere schaker dat een verkeerde afruil van bv. paard tegen looper beslissend kan zijn voor de afloop van de partij. Hoe dan? In positioneel opzicht, zegt men dan. Maar dat betekent toch niet meer dan dat de materiele waarde van de looper gegeven de stellingskenmerken groter is dan die van het paard. Wat is dan nog de betekenis van "materieel evenwicht"? Ca n' existe pas! Maar is dan een intuïtief offer van bv. een pion niet net zo goed positie-spel als de ruil van een looper tegen een paard? Ja, want ook het offer komt voort uit een afweging van de waarde van het materiaal t.o.v. de stellingskenmerken. Het is wat riskanter, men heeft grotere kansen op verlies. Maar ook grotere op winst! En hoeveel boeiender! Ik sta op de club bekend als een tactisch speler met een voorliefde voor "op de keper beschouwd incorrecte" offers. Wie mijn verhaal tot nu toe heeft begrepen, zal de tegenstelling in deze kwalificatie opvallen. Tactisch? Dat slaat op het combinatiefacet van het schaakspel. Combinaties zijn goed of fout en ik vergis me daarin zeker niet minder dan anderen.

Zo "tactisch" ben ik dus niet. Maar met de "incorrecte" offers bedoeld men dit soort fouten in het combineren niet, maar veel-er het offer uit positionele overwegingen, wat ik dus intuïtief offer zou willen noemen. Het onderscheid tussen "onjuist combineren" en intuïtief offeren is dus van belang. Ik zal nu één en ander illustre- ren aan de hand van twee, de af- gelopen maand gespeelde partijen.

Paul van der Werve - Eric
Thunissen

1. e4	c6
2. d4	d5
3. Pd2	dxe4
4. Pxe4	Lf5
5. Pg3	Lg6
6. Pf3	Pd7
7. h4	h6
8. h5	Lh7
9. Ld3	Lxd3
10. Dxd3	e6
11. Lf4	

Larsen heeft met zwart het sys- teem ontwikkeld om i.p.v. lang, wat vroeger uitslytend werd ge- daan, kort te rocheren. De nu door zwart gekozen opzet (druk tegen d4) is echter minder goed, omdat het de ontwikkeling ver- waarloost in open stelling.

11. ..	Db6?!
12. 0-0-0	Pgf6
13. c4	Td8?!

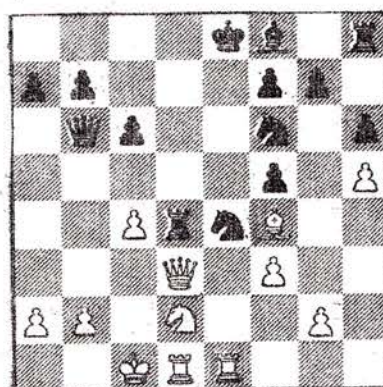
Het belangrijkste stellings-
kenmerk is nu de slechte ont-
wikkeling van zwart, maar dat
is van vluchtige aard. Wit moet
dus snel proberen de stelling
nog meer te openen en men ziet
al gauw dat dat via de e-lijn
moet. Daarna springt de zet Pf5
in het oog. Als zo'n zet kan, dan
is zwart overgeleverd. Maar is
hij tactisch correct. Ik zag de
volgende mooie variant; 14. Pf5
exf 15. The1s Le7 16. Te7s Kxe7
17. Id6s! Ke6 18. c5 of 17. ..Kxd6
18. c5s Pxc5 19. dxc5 Kxc5
20. Dc3s Kb5 21. Pd4s en wit wint.
In mijn enthousiasme deed ik
dus Pf5, daarbij zwarts andere
mogelijkheid niet berekenend.
Vandaar dat Pf5 bij correct spel
niet tot winst leidt. Betekent
dit echter dat het positionele
idee achter het offer onjuist was?
Nee! Want na eenvoudig 14. The1 kan
na Le7 (wat anders) Pf5 wel!

14. Pf5 exf5
15. The1 Pe4

Verdomme, dacht ik, maar zag
vervolgens het toekomstig
dameoffer en werd wer opti-
mistisch.

16. Pd2 Pf6
17. f3 Txd4

Zwart tuint erin, na Le7
18. fex4 Txd4 had hij gelijk
spel gehad.

18. Pxe4 !

Nu blijkt toch nog de kracht
van het middels een offer o-
penen van de e-lijn, op
18. Txd3 volgt 19. Pxf6 Kd8
20. Te8 mat Van nu af aan ver-
dedigt Eric zich uitstekend.

18. ... Txe4
19. fxe4 Lb4!
20. exf5s?

Na Te2 staat wit overwegend
maar ik wilde met nog een to-
renoffer de zaak beslechten,
een door aanvaltypes veel ge-
maakte fout. Er zit een lek in
de combinatie.

20. Lxe1
21. Id6!?

Ook 21.Lc3 Dc7! 22.Lc5 Lg3!
gaat niet, wel komt 22.Txe1
0-0 23.Lc5 in aanmerking.

21. ... Lf2!

22. c5 Db4!

Ai, nu kan zwart alles blokkeren, op 23.Lc7 met Pd5 de d-lijn, op 23.De2s de e-lijn met Pe4 en gelijktijdige dekking van Lf2 (overzien dus) en op a3 zeer sterk De4! Hoe nu de partij überhaupt nog te redden? Na lang nadenken vond ik de volgende methode.

23. De2s Pe4

24. a3! Da4

25. Dd3!

Opnieuw lijkt wit te gaan winnen. Op Pxd6 volgt Dxd6 en wint op Pf6 26.Lg3 en wit komt wat beter te staan. Bovendien dreigt 26.b4! Eric vindt een prima zet.

25. ... Dd4!!

26. Dxd4 Lxd4

27. Txd4

Ik dacht nog aan 27.Te1 Kd7 28.Txe4 Lf6 29.Ta4 a6 30.Tb4 Kc8! en zag ook niets meer. Toch biedt deze variant wellicht wat praktischere kansen.

27. ... Pxd6

28. Txd6 Ke7

Ondanks licht positievoordeel wist ik niets meer te bereiken. De rest zonder notitie. 29.Td4 b5 30.Td6 Tc8 31.b4?! Tc7 32.Kc2 Tc8 33.Kc3 Tc7 34.

g4 Tc8 35.f6s gxf6 36.Kd3 Td8 37.Txd8 Kxd8 38.Ke4 Ke7 39.Kf5 a6 40.Kf4 Ke6 41.Ke4 Kd7 en remise gegeven.

Deze partij was vooral bedoeld om aan te tonen dat mijn fouten bij het offeren van tactische aard zijn, niet zozeer van positionele. De volgende partij illustreert het begrip intuïtief offeren en werd twee weken na de voorgaande gespeeld.

PvdW - Jaap van der Veen

1. e4	c6
2. d4	d5
3. Pd2	dxex4
4. Pxe4	Lf5
5. Pg3	Lg6
6. Pf3	Pd7
7. h4	h6
8. h5	Lh7
9. Ld3	Lxd3
10. Dxd3	Pgf6
11. Lf4	e6
12. 0-0-0	Le7
13. c4	

Jaap heeft de Caro-Kann beter behandeld dan Eric. In Karpov-Larsen, IBM 1980 volgde nu a5 en zwart kwam slechter te staan. Jaaps idee b5 lijkt logischer, maar daartoe moet zwart eerst roken. M.i. is men er echter te snel van uit gegaan dat wit niet zo-

veel aanvalsmogelijkheden op de koningsvleugel heeft, omdat de pion al naar h5 is opgeschoven. Volgens mij heeft wit wel degelijk kansen, omdat de zwarte koningsstelling is verzwakt, met name veld g6 en e6 zwak zijn, dit geaccentueerd door de witte pion op h5, die wel degelijk een belangrijke rol kan spelen. Wit moet alleen maar het lef hebben met offers de vesting te vernietigen, waarna zijn stukken, zoals de latente toren op h1, binnen kunnen dringen. Wit heeft genoeg stukken voorhanden. Dit zijn op zich algemene positionele overwegingen, waaraan mijn plan ten grondslag ligt. Het hangt van het zwarte tegenspel af of wit de gelegenheid hiertoe krijgt.

13. .. 0-0

14. Pe4 Pxe4

15. De4 Pf6

16. Dd3

Het witte tempoverlies heeft als bedoeling het sterke veld e5 voor zijn paard te verkrijgen.

16. ... Da5

Er valt iets te zeggen voor direct b5, dit gaat wat langzaam.

17. Kb1 b5

18. Pe5! Da6

Consequent, maar hier staat de dame afzijdig. Dit gegeven gaf me de gelegenheid de koningsaanval in te luiden met de volgende mysterieuze zet, die als bedoeling heeft Pe4 te verhinderen

(op bv. Dg3 sterk) en bv. in een verdere fase op e6 binnen te vallen.

19. Tde1 bxc4

20. Dg3!?

Het eerste intuïtieve offer, dat van een pion, en een nogal verplichtende. Wit kan nu niet meer terug! Zo'n keuze wordt gemaakt om puur positionele redenen. Het is overbodig te zeggen dat wit hier de gigantische variantencomplexe die komen niet kon hebben berekend, er is dus geen sprake van een combinatie.

Op 20... Kh8 is 21. Pg6 dwingender, zwarts zet is beter:

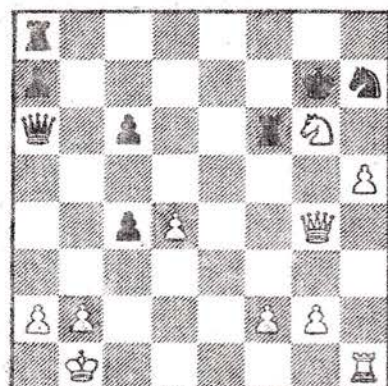
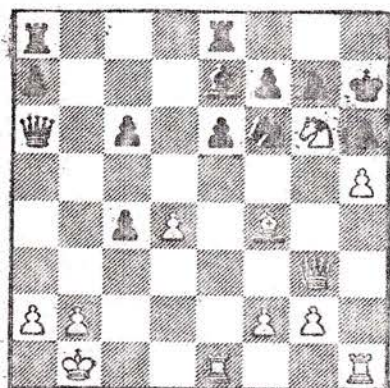
21. ... Kh7

22. Pg6!?

Het tweede intuïtieve offer. Men zie fxg6 23. hxc6 (positionele overwegingen: open h-lijn, sterke pion g6, mogelijkheid Te6, mogelijke vernietigingscombinatie Lxh6, Dame ev. naar h-lijn) Kg8 24. Lxh6! gxh 25. Txxh6 en nu bv. Kg7 26. Txe6! Kxh6 (Db7-De5!) 27. Dh4s Ph5 28. Dxe7 en wit moet winnen. Zwart geloofde dit kennelijk wel, want hij speelde:

22. ... Te8

In de veronderstelling dat wit niet beter heeft dan Pxe7 met prima spel voor zwart, maar nu volgt het derde en meest gecompliceerde intuïtieve offer:

22. Txe6!!?

Ken zwart dit aannemen?

Waarschijnlijk niet! Men zie:

22...fxe6 23.Pe5! de bedoeling, er dreigt Lxh6! en nu:

A. 23. . Lf8 24.Lxh6! (dreigt Lxg7 op gxf6 volgt Dg6, Pf7mat)

24. . Db7 25.Dg6s Kg8 26.Lg5! De7 27.h6 en zwart is reddeloos B. 23. . Db7 (Nu volgt op Lxh6 La3! en zwart wint) 24.Dg6s Kg8 25.Df7s Kh8: nu is Le7 gepend en dreigt vernietigend Lxh6.

C. 23. . Tf8 Dit beschouwden Jaap en ik na afloop als zwarts belangrijkste variant, 24.Dg6s Kh8 25. Lxh6 gxf6 26.Dxh6s Pf7 27.Pg5s Kg8 28.Pxe7s Kh8 29. Dxe6 Tf6 30.Pg6s Kg7 en nu gingen we verder met De7s en vonden vele winstvarianten. Thuis ontdekte ik echter De7s Tf7 32.De5s Kh6! en ik kon geen winst meer vinden. Toen zag ik de verbetering 31.Dg4 waarna zeer fraaie varianten ontstonden, vandaar het volgende analysediagram na 31.Dg4!

De mooiste variant ontstaat

als zwart weer op h6 probeert weg te kruipen:

31...Kh6 32.Pe7! (dreigt Pf5s, Txf5, Dg6mat) en nu A. .c5

33.f4! (dreigt Dg6s!! Txxg6 en dan Pf5mat!) Taf8 (lijkt alles op te lossen, maar..)

34.Dg6s!!! Txxg6 35.hxxg6s Kg7

36.Txxh7s Kf6 37.g7!! en deze ongelofelijke stelling is gewonnen voor wit, op Ke7 (f7) volgt g8sd en wit moet winnen (overtuig jezelf) en op torenzetten volgt Th6s en Txa6, resulterend in een gewonnen eindspel.

B. 32. . Pg5 33.f4 Pf7 34.Pf5s

C. 32. Db5 33. d5 !! wint

Zwart moet dus wat anders spelen als 31. . Kh6. Aangezien dreigt 32.h6s en Dd7s is de beste zet waarschijnlijk

31. . Db7 32. h6s Kf7 33.Pe5s Ke8 (Kf8, Pd7s of Ke7, Dg7s)

34.Dg8s Tf8 (Pf8, h7!) 35.Dg6s! (Niet De6s, Kd8, Pc6s, Kc7!) Kd8

(Tf7, Pxf7, Dxf7, Dxc6s) 36.Pxc6s Kc7 37.Dxxh7s Kxc6 38.Dg6s Kc7

(Op Ka5 volgt Th5s) 39.h7!
 en wit wint, omdat dreigt Dg7s
 en Th6s en op 39.Tad8 volgt
 40.h8D Txx8 41.Txx8 Txx8 42.
 Dg7s en het dameeindspel moet
 gewonnen zijn. Ook een fraaie
 variant. Jaap geloofde ook dit
 offer wel en deed een andere
 zet, die zo slecht niet is!

22. ... Db5

23. Pxe7?

Een typische fout uit over-
 moed, want nu blijkt de witte
 toren wel genomen te kunnen
 worden! Wit had moeten spelen
 23.Txe7 Df5s 24.Ka1 fxg6
 25.hxgs Dxx6 26.Txx6s Dxx6
 27.Lxx6 Txe7 28.Le3 en wit
 staat behalve een pion voor
 ook beter, omdat de dame ster-
 ker is dan beide torens, gezien
 zwarts zwakke pionnenstelling.

23. ... Pxx5 ?

Zwart ziet het niet! Na 23.
 fxe6 24.Dg6s Kh8 25.Ld6 (wat
 anders?) moet wit nog maar be-
 wijzen of hij voldoende voor
 de kwaliteit heeft. Bovendien
 krijgt nu ook zwart aanval.
 Men ziet: altijd attent blijven.

24. Dd4!

Een sterke zet, na De3 kan
 zwart weer op e6 slaan, terwijl
 nu op 24,...Pf6 het dameoffer
 25.Dxx7 volgt, Kxx7 26.Lxx6s
 Kh7 27.Lg5s Kg7 28.Lxf6s Kf8

29.Th8mat. Ik had wat graag
 met deze slotserie geëindigd.

24... Pxf4

Jaaps bedoeling, na Dxf4 zou
 weer slaan op e6 kunnen, er
 volgt echter een tussenzet

25. Txx6s! gxx6

26. Dxf4

Nu is het mat niet meer te
 pareren, zwart gaf op.

Ik zou het erg leuk vinden
 als veel mensen dit naspelen
 en me wellicht op enkele ver-
 gissingen in de analyse kun-
 nen wijzen, die er ongetwijfeld
 ingeslopen zijn.

Verder verwacht ik reacties op
 mijn beweringen in dit artikel
 over het fenomeen "intuïtief
 offeren". Ik kan me zo voor-
 stellen dat enkelen het niet.
 met me eens zijn!

Maar één ding lijkt me zeker.
 Dit soort partijen verhogen
 mijn plezier in het schaken
 en dat is bepaald niet een on-
 belangrijk argument!

Paul van der Werve